KASIKORNTHAI ECON ANALYSIS

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย
开泰研究中心 KASIKORN RESEARCH CENTER

ฉบับส่งสื่อมวลชน

การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

CURRENT ISSUE
ปีที่ 23 ฉบับที่ 2832
วันที่ 22 มีนาคม 2560

▶ ประเด็นสำคัญ

- รัฐบาลไทยพยายามแก้ปัญหาภาคการผลิตของประเทศด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม จึงได้มีการปรับปรุงบริบทของการส่งเสริมการลงทุนโดยเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง นวัตกรรม และการวิจัยและพัฒนา รวมไปถึงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศให้เพียบพร้อมและมีความเชื่อมโยงกันทั้งระบบ **โดยมีระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เป็นพื้นที่เป้าหมายในการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมระดับสูง**
- อุตสาหกรรมเป้าหมายที่คาดว่าจะเข้ามาลงทุนใน EEC ในช่วง 5 ปีแรก ได้แก่ **อุตสาหกรรมการบิน การซ่อมบำรุงอากาศยาน และการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน อุตสาหกรรมโลจิสติกส์และการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและสุขภาพ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ** เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ไทยมีฐานการผลิตอยู่แล้วหรือมีศักยภาพในการพัฒนาสูง ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาต่อยอดการผลิตได้ง่ายกว่า หรือใช้เงินลงทุนน้อยกว่าโดยเปรียบเทียบ
- อย่างไรก็ดี มีปัจจัยอื่น ๆ ที่นักลงทุนใช้พิจารณานอกเหนือจากสิทธิประโยชน์ทางภาษีและโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ **ความพร้อมของแรงงานมีทักษะในประเทศ ความชัดเจน คงเส้นคงวา และความต่อเนื่องของนโยบาย และสถานการณ์เศรษฐกิจและการเมืองของโลกที่เอื้อต่อการลงทุน**

การชะลอตัวของเศรษฐกิจของไทยในระยะหลังกลายเป็นโจทย์หลักทางเศรษฐกิจที่ต้องหาทางแก้ไข การพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญเพื่อให้เข้ามาเปลี่ยนโฉมภาคการผลิตของประเทศให้ทันสมัย โดยโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ได้กลายมาเป็นความหวังของรัฐบาลในการเติมเต็มภาพรวมการส่งเสริมการลงทุน อันจะเป็นการยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และทำให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตได้ในระยะยาว

ความพยายามของรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างในภาคการผลิตของประเทศ

เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวในอัตราที่ค่อนข้างต่ำในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ดังจะเห็นได้จากอัตราการขยายตัวของ GDP ของไทยในช่วงปี 2552-2559 เมื่อเทียบกับช่วงปี 2544-2551 ที่มีค่าเฉลี่ยลดลงเป็นร้อยละ 3.1 จากร้อยละ 4.9 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการส่งออกและการลงทุนภาคเอกชนที่ยังคงชะลอตัว อีกทั้งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ต่อ GDP ก็มีสัดส่วนที่ลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งรากฐานของปัญหาส่วนหนึ่งอาจมาจากโครงสร้างของภาคการผลิตของประเทศที่ผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีระดับปานกลางหรือใช้แรงงานเข้มข้น ทำให้ผลผลิตมีมูลค่าเพิ่มที่ไม่สูงนัก อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและปัจจัยแวดล้อมทำให้อุปสงค์ในตลาดเปลี่ยนแปลงไป ทำให้สินค้าที่ไทยผลิตเริ่มล้าสมัยและอาจไม่ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงของความต้องการในตลาดโลก ดังนั้น ไทยจึงจำเป็นต้องปรับโครงสร้างภาค

การผลิตของประเทศโดยเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรักษาอัตราการการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว รัฐบาลไทยจึงมีนโยบายเปลี่ยนโฉมภาคการผลิตของประเทศผ่านการส่งเสริมการลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย[1]

อย่างไรก็ดี การลงทุนใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายซึ่งเป็นการลงทุนที่ใช้เงินลงทุนและเทคโนโลยีในระดับสูง อีกทั้งยังเป็นธุรกิจนวัตกรรมใหม่ซึ่งมีระยะเวลาคืนทุนค่อนข้างนาน ทำให้นักลงทุนจำเป็นต้องแบกรับความเสี่ยงในระดับที่สูง รัฐบาลจึงต้องเสนอสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อเป็นการดึงดูดให้เกิดการลงทุนจากต้นทุนด้านภาษีที่ลดลง และเพิ่มความเป็นไปได้ของโครงการลงทุน (Feasibility) ให้มากขึ้น ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงได้มีการปรับปรุงบริบทของการส่งเสริมการลงทุนให้อยู่ในรูปแบบ (Platform) ใหม่ที่เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง นวัตกรรม และการวิจัยและพัฒนา (R&D) อย่างชัดเจน ผ่านกลไกหลักคือกฎหมายสองฉบับ ได้แก่ **พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุน ฉบับปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2560 และ พ.ร.บ.การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2560** ซึ่ง BOI ได้ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพิ่มเติมอย่างมีนัยสำคัญ และเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่สูงที่สุดเท่าที่เคยมีมา โดยโครงการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีเป้าหมาย (Core technologies)[2] มีโอกาสที่จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดถึง 13 ปี[3]ภายใต้ พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุนฯ และโครงการลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่ที่ไม่เคยมีในไทยเลยมีโอกาสเพิ่มเป็น 15 ปีได้ภายใต้ พ.ร.บ.การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันฯ รวมถึงได้รับเงินทุนสนับสนุนในการทำวิจัยและพัฒนาอีกด้วย ทั้งนี้ ได้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญขึ้นในกระบวนการส่งเสริมการลงทุนของไทย **เพราะเป็นครั้งแรกที่การให้สิทธิประโยชน์ของ BOI มีความยืดหยุ่นและเฉพาะเจาะจง (Tailor-made)** กล่าวคือ นักลงทุนสามารถเสนอโครงการลงทุนเพื่อให้คณะกรรมการที่มีอำนาจตามพ.ร.บ.แต่ละฉบับในการพิจารณาเห็นชอบและกำหนดขอบเขตของสิทธิประโยชน์ในการลงทุนเป็นรายโครงการไป[4] ซึ่งสิทธิประโยชน์ที่มีความยืดหยุ่นขึ้นนี้น่าจะเป็นผลดีต่อนักลงทุนในการได้รับสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมกับธุรกิจของตนมากที่สุด ขณะเดียวกันก็เป็นเครื่องมือของทางการในการดึงดูดการลงทุนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว

นอกจากการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมแล้ว **โครงสร้างพื้นฐาน** ก็เป็นสิ่งสำคัญที่รัฐบาลต้องการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้มีความพร้อมและเชื่อมโยงกันทั้งระบบ โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ที่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการและยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างการขนส่งในโหมดต่าง ๆ จึงได้**เกิดการพัฒนาโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก** (Eastern Economic Corridor: EEC) ขึ้นมาในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เพื่อให้เป็นพื้นที่เป้าหมายสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ เนื่องจากพื้นที่ EEC มีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ ด้วยทำเลที่ตั้งที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ รวมไปถึงระบบโครงข่ายโลจิสติกส์และการขนส่งที่สามารถเชื่อมต่อการขนส่งทางเรือ ทางบก ทางราง และทางอากาศได้ และที่สำคัญคือการที่ EEC มีฐานอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูงในพื้นที่อยู่แล้ว อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาโครงการอีสเทิร์นซีบอร์ดในอดีต ทำให้สามารถต่อยอดการลงทุนและรวมกลุ่มเป็นคลัสเตอร์ได้ง่าย **ดังนั้น การลงทุนเพื่อเปลี่ยน**

---

[1] 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

[2] เทคโนโลยีเป้าหมาย แบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) นาโนเทคโนโลยี (Nanotechnology) เทคโนโลยีวัสดุขั้นสูง (Advanced materials technology) และเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital technology)

[3] โดยมีเงื่อนไขในการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในไทย ส่วนสิทธิประโยชน์เดิมก็ได้รับการปรับปรุงเพื่อจูงใจนักลงทุนให้มีการวิจัยและพัฒนา (R&D) ในอุตสาหกรรมมากขึ้น

[4] 1) คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตามพ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุนฯ สำหรับการลงทุนทั่วประเทศ 2) คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 2/2560 และ 3) คณะกรรมการนโยบายเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตามพ.ร.บ.การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันฯ สำหรับการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เข้าข่ายได้รับการส่งเสริมตามพ.ร.บ.

โฉมโครงสร้างการผลิตของประเทศด้วยอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้มข้นใน EEC จึงน่าจะใช้ระยะเวลาในการเปลี่ยนผ่านน้อยกว่าการลงทุนในพื้นที่อื่น

สิทธิประโยชน์ที่เหนือกว่าใน EEC

สิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนจะได้จากการเข้าไปลงทุนใน EEC ที่เหนือกว่าการลงทุนในพื้นที่อื่นในไทยหรือในภูมิภาคมีหลายประการ โดยเฉพาะการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรมใหม่ ๆ และการวิจัยและพัฒนา โดยข้อได้เปรียบของ EEC มีดังนี้

- ***โครงสร้างพื้นฐานที่พัฒนาและเอื้อต่อการลงทุน***

เนื่องจากรัฐบาลมีโครงการลงทุนขนาดใหญ่ใน EEC ซึ่งคาดว่าจะใช้เงินลงทุนกว่า 4 แสนล้านบาทภายในระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค โดยเฉพาะระบบโลจิสติกส์และการขนส่งในทุก ๆ ด้านให้มีความเชื่อมโยงกัน และสามารถเชื่อมต่อไปยังกรุงเทพฯ และพื้นที่อื่น ๆ ในภูมิภาคได้ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าและการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก รวมไปถึงการพัฒนาเมืองใหม่ในพื้นที่ 3 จังหวัดเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ โดยใช้งบประมาณรวมกันกว่า 6 แสนล้านบาท ดังนั้น เมื่อโครงการเหล่านี้แล้วเสร็จน่าจะทำให้ EEC มีความได้เปรียบค่อนข้างมากในแง่ของความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการลงทุน

- ***สิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติม***

หากนักลงทุนเลือกลงทุนใน EEC ในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงหรืออุตสาหกรรมใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน ก็มีโอกาสมากกว่าที่จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดถึง 15 ปีภายใต้ พ.ร.บ.การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันฯ เนื่องจาก EEC เป็นพื้นที่เป้าหมายหลักในการพัฒนาอุตสาหกรรมของรัฐบาลจึงมีแต้มต่อมากกว่าพื้นที่อื่นในประเทศ และเมื่อเปรียบเทียบแล้ว สิทธิประโยชน์ด้านการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ไทยเสนอให้แก่นักลงทุนนั้นมากกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค

- ***สิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มเติม***

กระทรวงการคลังจะจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้เชี่ยวชาญทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ทำงานใน EEC ใน**อัตราคงที่ที่ร้อยละ 17**[5] ขณะที่ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปกติเก็บในอัตราก้าวหน้าสูงสุดร้อยละ 35 ทำให้บุคลากรที่ทำงานใน EEC มีความได้เปรียบบุคลากรในพื้นที่อื่นในไทย และเนื่องจากปัจจุบันอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของไทยยังสูงกว่าหลายประเทศในอาเซียน ทั้งมาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ หากไทยสามารถลดอัตราภาษีลงมาเหลือร้อยละ 17 ก็จะเป็นอัตราที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของเอเชียและค่าเฉลี่ยของโลกที่อยู่ที่ร้อยละ 28.9 และร้อยละ 33.2 ตามลำดับ[6]

- ***ศูนย์บริการแบบครบวงจร (One stop service)***

รัฐบาลได้มีนโยบายจัดตั้ง EEC Total Solution Center (EEC TSC) เพื่ออำนวยความสะดวกในทุกขั้นตอนให้แก่นักลงทุนเบ็ดเสร็จจุดเดียว ซึ่ง EEC TSC จะช่วยลดขั้นตอนและช่วยให้นักลงทุนประหยัดเวลาในการขออนุญาตต่าง ๆ ได้เป็นอย่างมาก การมีศูนย์บริการแบบครบวงจรจึงเป็นข้อได้เปรียบอีกประการหนึ่งของ EEC เมื่อเทียบกับที่อื่นที่นักลงทุนต้องใช้เวลามากกว่าในการติดต่อประสานกับหลายหน่วยงานที่ไม่ได้รวมศูนย์อยู่ในสถานที่แห่งเดียว

อุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มจะเข้ามาลงทุนใน EEC

รัฐบาลคาดหวังว่าภายในปี 2564 จะมีการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายใน EEC ไม่ต่ำกว่า 5 แสนล้านบาท ซึ่งจะช่วยให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยพัฒนาขึ้น และยกระดับอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศให้ขึ้นไปถึงระดับร้อยละ 5.0 ได้ เพื่อให้ไทยสามารถก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางไปเป็น

[5] โดยมีเงื่อนไขว่าต้องไม่ได้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในไทยในปีก่อนหน้าการเริ่มใช้สิทธิ์

[6] KPMG

หนึ่งในกลุ่มประเทศรายได้สูงได้ภายในปี 2574 ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ของรัฐบาล[7] อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในช่วงแรก ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่าจาก 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย มี 4 กลุ่มอุตสาหกรรมที่น่าจะเกิดการลงทุนใน EEC ในระยะ 5 ปีแรก (2560-2564) ตามที่รัฐบาลคาดหวัง ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ไทยมีฐานการผลิตอยู่แล้วในประเทศหรือมีศักยภาพในการพัฒนาสูง เนื่องจากผู้ประกอบการสามารถพัฒนาต่อยอดการผลิตได้ง่ายกว่า เพราะแรงงานมีความรู้ความเชี่ยวชาญพื้นฐานในการผลิตและมีอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting industries) ในพื้นที่อยู่แล้ว หรือโครงการลงทุนอาจใช้เงินลงทุนน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับโครงการลงทุนใหม่ที่ไม่เคยมีฐานการผลิตในพื้นที่มาก่อน โดย 4 กลุ่มอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะเกิดการลงทุนใน EEC ในระยะแรก ได้แก่

1) **<u>อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ โดยแบ่งเป็น</u>**

- **<u>อุตสาหกรรมการบิน การซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO) และการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน</u>** รัฐบาลได้มีโครงการลงทุนเป็นจำนวนมากเพื่อพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาให้กลายเป็นศูนย์กลางการบินและศูนย์กลาง MRO ในภูมิภาค เนื่องจากเอเชียเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของธุรกิจการบินและยังเติบโตอย่างต่อเนื่อง และประเทศไทยก็จัดว่าเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการบินที่สำคัญของภูมิภาคและยังมีพื้นที่ศักยภาพที่เพียงพอสำหรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมดังกล่าว ดังนั้น ด้วยทำเลที่ตั้งของ EEC โครงสร้างพื้นฐานที่เพียบพร้อม และสิทธิประโยชน์ที่ภาครัฐเสนอให้ ก็น่าจะทำให้นักลงทุนสนใจพิจารณา EEC เป็นตัวเลือกอันดับต้น ๆ ในการลงทุนในภูมิภาค
- **<u>บริการโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน</u>** เนื่องจากพื้นที่ EEC จะกลายเป็นพื้นที่ศูนย์กลางของการพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งจะทำให้อุปสงค์ของการขนส่งและการจัดการห่วงโซ่อุปทานเพิ่มขึ้นตามปริมาณการผลิต จึงเป็นโอกาสทางธุรกิจของผู้ประกอบการในธุรกิจโลจิสติกส์ครบวงจรทั้ง 3PL และ 4PL รวมไปถึงธุรกิจเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจคลังสินค้า ธุรกิจการรับบรรจุหีบห่อ ธุรกิจโลจิสติกส์ย้อนกลับ (Reverse logistics) และธุรกิจกำจัดของเสีย นอกจากนี้จากการขยายตัวที่รวดเร็วของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ในอาเซียน ทำให้อุปสงค์ของการขนส่งสินค้าในภูมิภาคเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยทำเลที่มีศักยภาพของ EEC และโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน จึงน่าจะเป็นโอกาสของ**การลงทุนก่อสร้างศูนย์กระจายสินค้าระดับภูมิภาค**ใน EEC เพื่อกระจายสินค้าไปยังประเทศใกล้เคียงได้

2) **<u>การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและสุขภาพ</u>** ด้วยทัศนียภาพทางธรรมชาติที่สวยงามของทะเลอ่าวไทยและเกาะต่าง ๆ ในภาคตะวันออก รวมไปถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การพัฒนาท่าเรือจุกเสม็ด การพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา และการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูง ก็จะช่วยให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น จึงน่าจะทำให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และบริการเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ EEC เช่น หอประชุมและจัดแสดงสินค้านานาชาติ ศูนย์บริการสุขภาพครบวงจร สวนสนุก บริการเรือสำราญ เป็นต้น นอกจากนี้ **ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์** เพื่อการพัฒนาเมืองใหม่ใน EEC แม้ว่าจะไม่ได้เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมจาก BOI แต่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์น่าจะเป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่มีการขยายตัวสูงในพื้นที่ EEC ตามการขยายตัวของเมืองจากการพัฒนาอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

3) **<u>อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์</u>** จากการที่ไทยเป็นฐานการผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในภูมิภาคและมีคลัสเตอร์การผลิตครบวงจรอยู่แล้ว จึงน่าจะเป็นข้อได้เปรียบของ EEC ซึ่งหากนักลงทุนต้องการเข้ามาลงทุนผลิตรถยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) ก็สามารถต่อยอดการผลิตได้ง่ายกว่า นอกจากนี้ การที่หน่วยงานภาครัฐทั้ง BOI กระทรวงอุตสาหกรรม และกรมสรรพสามิต ร่วมมือกันกำหนดเงื่อนไขรายละเอียดของสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนในการผลิต EV ให้เป็นแพ็กเกจเดียวกันทั้งหมดก็น่าจะเพิ่มความน่าดึงดูดให้ EEC เป็นหนึ่งในตัวเลือกหลักของนักลงทุนได้

[7] ประเทศที่มีรายได้สูง คือ ประเทศที่มีรายได้ประชาชาติต่อหัว (Gross National Income per capita) ไม่ต่ำกว่า 12,476 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี

4) **<u>อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ</u>** โดยเฉพาะการผลิตเคมีภัณฑ์และพลาสติก เนื่องจากพื้นที่จังหวัดระยองมีฐานการผลิตของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ และพลาสติกที่แข็งแกร่งอยู่แล้ว ผู้ประกอบการในธุรกิจดังกล่าวจึงน่าจะได้รับประโยชน์เพราะสามารถพัฒนาการผลิตไปผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นกระแสหลักของการพัฒนาอุตสาหกรรมของโลกในปัจจุบัน โดยเฉพาะการผลิตพลาสติกชีวภาพ (Bioplastic) ที่อุปสงค์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วโลก แต่การลงทุนต้องใช้เงินลงทุนสูง สิทธิประโยชน์ใน EEC จึงน่าจะช่วยลดต้นทุนการประกอบการได้ และทำให้นักลงทุนตัดสินใจลงทุนใน EEC ในที่สุด

นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคที่อาจเป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยสำหรับการลงทุนใน 4 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายดังกล่าว ไทยน่าจะมีความได้เปรียบและเป็นตัวเลือกในอันดับแรก ๆ สำหรับนักลงทุนได้

อุตสาหกรรม	ไทย	สิงคโปร์	มาเลเซีย
การบินและโลจิสติกส์	**ข้อได้เปรียบ** - รัฐบาลให้การส่งเสริมเต็มที่ โดยให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนมากกว่าสิงคโปร์และมาเลเซีย - มีพื้นที่รองรับสำหรับการขยายตัวของธุรกิจ - ตั้งอยู่ในจุดศูนย์กลางของอาเซียน **ข้อเสียเปรียบ** - ธุรกิจ MRO ยังมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับสิงคโปร์ - โครงสร้างพื้นฐานยังตามหลังสิงคโปร์และมาเลเซีย	**ข้อได้เปรียบ** - เป็นหนึ่งในศูนย์กลางการบินและบริการโลจิสติกส์ชั้นนำของโลก - เป็นอันดับหนึ่งในธุรกิจ MRO ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิค - มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ที่พัฒนาระดับโลก **ข้อเสียเปรียบ** - พื้นที่มีจำกัด อาจไม่สามารถรองรับการขยายตัวของธุรกิจการบิน และ MRO ได้	**ข้อได้เปรียบ** - อุตสาหกรรม MRO และการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์มีขนาดใหญ่กว่าไทย - รัฐบาลมีแผนพัฒนาอุตสาหกรรมที่ชัดเจน ได้แก่ “Malaysia Aerospace Blueprint” **ข้อเสียเปรียบ** - สิทธิประโยชน์ในการลงทุนต่ำกว่าไทย โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 10 ปี
การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและสุขภาพ	**ข้อได้เปรียบ** - มีชื่อเสียงในเรื่องของการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม - ภาคการท่องเที่ยวมีขนาดใหญ่ มีผู้ประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก - ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลคุ้มค่ากับบริการ **ข้อเสียเปรียบ** - โครงสร้างพื้นฐานยังตามหลังสิงคโปร์และมาเลเซีย	**ข้อได้เปรียบ** - เป็นหนึ่งในประเทศผู้ให้บริการสุขภาพครบวงจรที่สำคัญในภูมิภาค **ข้อเสียเปรียบ** - ค่าครองชีพสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก - มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติน้อย - ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลสูง	**ข้อได้เปรียบ** - รัฐบาลให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) - วิถีฮาลาลช่วยดึงดูดผู้ป่วยชาวมุสลิมได้ดีกว่าไทย **ข้อเสียเปรียบ** - ภาคการท่องเที่ยวมีขนาดเล็กกว่าไทย - ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลสูงกว่าไทย แต่ต่ำกว่าสิงคโปร์
ยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์	**ข้อได้เปรียบ** - เป็นฐานการผลิตรถยนต์ที่สำคัญในเอเชียและมีคลัสเตอร์การผลิตที่ครบวงจร - แรงงานมีความเชี่ยวชาญในการผลิตขั้นพื้นฐานอยู่แล้ว **ข้อเสียเปรียบ** - ระดับ R&D ยังค่อนข้างน้อย	**ข้อได้เปรียบ** - เป็นศูนย์กระจายชิ้นส่วนยานยนต์ที่สำคัญในภูมิภาค - บริษัทผู้ผลิตรถยนต์มีการตั้งศูนย์ R&D ที่สิงคโปร์ **ข้อเสียเปรียบ** - ไม่มีฐานการผลิตขนาดใหญ่ เป็นเพียงแค่ศูนย์กระจายชิ้นส่วนในภูมิภาค	**ข้อได้เปรียบ** - รัฐบาลให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่สำหรับการผลิต EV และชิ้นส่วนยานยนต์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง **ข้อเสียเปรียบ** - สิทธิประโยชน์ในการลงทุนต่ำกว่าไทย โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 10 ปี
เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ	**ข้อได้เปรียบ** - มีฐานการผลิตในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ และพลาสติกที่ค่อนข้างแข็งแกร่ง - อุดมด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถแปรรูปเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมได้ **ข้อเสียเปรียบ** - ระดับของ R&D ยังต่ำกว่าสิงคโปร์	**ข้อได้เปรียบ** - มีฐานการผลิตขนาดใหญ่สำหรับอุตสาหกรรมเคมีที่เกาะ Jurong - มีระดับ R&D ที่สูง **ข้อเสียเปรียบ** - ขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติสำหรับการผลิต	**ข้อได้เปรียบ** - มีฐานการผลิตในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่แข็งแกร่ง - อุดมด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถแปรรูปเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมได้ **ข้อเสียเปรียบ** - สิทธิประโยชน์ในการลงทุนต่ำกว่าไทย โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 10 ปี

ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

บริการทุกระดับประทับใจ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ไทยมีความได้เปรียบประเทศเพื่อนบ้านหลายประการ ทั้งความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว ค่าครองชีพที่ค่อนข้างต่ำ ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่คุ้มค่า สภาพภูมิศาสตร์ที่อยู่ในจุดศูนย์กลางของอาเซียน และการมีพื้นที่ศักยภาพเพื่อรองรับการลงทุนขนาดใหญ่ ซึ่งนโยบายส่งเสริมการลงทุนของไทยที่ปรับปรุงใหม่ก็จะยิ่งเพิ่มความได้เปรียบของไทยด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษี และแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของไทยก็น่าจะเพิ่มความน่าสนใจในการเข้ามาลงทุนในประเทศ **อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของนักลงทุน ซึ่งอาจส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เหลือใน EEC ในระยะถัดไป ได้แก่**

- ***ต้องมีแรงงานมีทักษะภายในประเทศที่เพียงพอ*** เพราะการมีแรงงานมีทักษะในสัดส่วนที่สูงจะทำให้บริษัทมีประสิทธิภาพการผลิตที่สูง ลดต้นทุนการฝึกอบรม และลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นจากความไม่เชี่ยวชาญได้ ส่วนการนำเข้าผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศนั้นแม้จะสามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในระยะสั้นได้ แต่ก็ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนด้านแรงงานที่สูงกว่าการจ้างบุคลากรในประเทศ รวมถึงไม่สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในระยะยาวได้ การพัฒนาการศึกษาและการฝึกอบรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเข้มข้นเพื่อสร้างแรงงานมีทักษะในประเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการดึงดูดการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง

- ***นโยบายเศรษฐกิจและการลงทุนต้องมีความชัดเจน คงเส้นคงวา และต่อเนื่อง*** *(Policy consistency)* กล่าวคือ แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมต้องมีความชัดเจนว่าจะสนับสนุนอุตสาหกรรมในกลุ่มใด และมีความสอดคล้องกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อสร้างความต่อเนื่อง ซึ่งการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีที่ชัดเจนอาจมีส่วนช่วยสร้าง policy consistency ซึ่งจะช่วยเพิ่มความมั่นใจให้แก่นักลงทุนได้

- ***สถานการณ์เศรษฐกิจและการเมืองของโลกซึ่งต้องเอื้อต่อการลงทุน*** เพราะเมื่อสถานการณ์เศรษฐกิจของโลกและของประเทศผู้ลงทุนขยายตัวได้ดี บรรยากาศการค้าและการลงทุนของโลกสดใส การลงทุนก็อาจเกิดขึ้นได้ง่ายกว่าในยามที่เศรษฐกิจของโลกชะลอตัว ซึ่งทำให้การค้าและการลงทุนของโลกเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน

โดยสรุป EEC เป็นโครงการความหวังในการเปลี่ยนโฉมภาคการผลิตของประเทศ โดยเน้นการสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมระดับสูง ซึ่งรัฐบาลมีการให้สิทธิประโยชน์มากมายแก่นักลงทุนที่เข้ามาลงทุนใน EEC รวมไปถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พร้อมต่อการลงทุน ซึ่งศูนย์วิจัยกสิกรไทยเห็นว่าอุตสาหกรรมและบริการในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่น่าจะเกิดการลงทุนใน EEC ได้ในระยะ 5 ปีแรกนั้นจะเป็นอุตสาหกรรมที่ไทยมีฐานการผลิตอยู่แล้วหรือมีศักยภาพในการพัฒนาสูง ได้แก่ **อุตสาหกรรมการบิน การซ่อมบำรุงอากาศยาน และการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน บริการโลจิสติกส์และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและสุขภาพ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ และอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และพลาสติก** ทั้งนี้ มีปัจจัยอื่น ๆ ที่นักลงทุนใช้พิจารณา ได้แก่ **ความพร้อมด้านแรงงาน เสถียรภาพทางการเมืองและความต่อเนื่องของนโยบาย และสถานการณ์เศรษฐกิจและการเมืองของโลกที่เอื้ออำนวย** ซึ่งอาจส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เหลือในระยะถัดไป

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯอาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดต่อผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็น หรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น